



Valstybė, priimanti sprendimą atsisakyti išduoti Šengeno vizą dėl kitos valstybės narės pareikšto prieštaravimo, šiame sprendime turi nurodyti atitinkamą valstybę narę ir konkretų šiuo prieštaravimu grindžiamą atsisakymo pagrindą, prireikus kartu išdėstydamą šio prieštaravimo priežastis

Egipto pilietis, gyvenantis savo kilmės šalyje (byla C-225/19), ir Sirijos pilietė, gyvenanti Saudo Arabijoje (byla C-226/19), pateikė *Minister van Buitenlandse Zaken* (užsienio reikalų ministras, Nyderlandai, toliau – ministras) prašymus išduoti Šengeno vizą¹, kad galėtų aplankyti Nyderlanduose gyvenančius savo šeimų narius. Tačiau jų prašymai buvo atmesti ir, remiantis Vizų kodeksu, apie šį atmetimą jiems buvo pranešta naudojant standartinę formą²; šioje formoje yra vienuolika langelių, kurie turi būti pažymėti atsižvelgiant į tai, koks atmetimo pagrindas pasirinktas. Nagrinėjamu atveju buvo pažymėtas šeštasis langelis, todėl atsisakymo išduoti vizą priežastis buvo tai, kad suinteresuotieji asmenys buvo laikomi keliančiais grėsmę valstybės narės viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar jos tarptautiniams santykiams³. Šiuo atveju buvo atsisakyta išduoti vizą dėl Vengrijos ir Vokietijos, su kuriomis iš anksto konsultavosi Nyderlandų valdžios institucijos vykstant Vizų kodekse numatytai procedūrai⁴, pareikštų prieštaravimų. Tačiau šioje formoje suinteresuotiesiems asmenims nebuvo konkrečiai nurodytos šios valstybės narės, tikslus atsisakymo pagrindas, pasirinktas iš keturių galimų (grėsmė viešajai tvarkai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai arba tarptautiniams santykiams), ar priežastys, dėl kurių jie buvo laikomi keliančiais tokią grėsmę.

Suinteresuotieji asmenys pateikė skundus ministrui, jie buvo atmesti. Tuomet jie padavė skundus⁵ *Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Haarlem* (Harleme posėdžiaujantis Hagos apylinkės teismas, Nyderlandai) ir tvirtino, kad jiems nebuvo užtikrinta veiksminga teisminė gynyba, nes jie negalėjo iš esmės ginčyti šių sprendimų. Šis teismas nusprendė kreiptis į Teisingumo Teismą dėl, viena vertus, motyvavimo, kuris turi būti pateiktas kartu su sprendimu atsisakyti išduoti vizą, kai šis atsisakymas pateisinamas kitos valstybės narės pareikštu prieštaravimu, ir, kita vertus, galimybės atlikti šio atsisakymo pagrindo teisminę kontrolę, apskundžiant sprendimą atsisakyti išduoti vizą, ir tokios kontrolės apimties.

Teisingumo Teismo vertinimas

Pirma, Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybė narė, priėmusi sprendimą atsisakyti išduoti vizą dėl to, kad kita valstybė narė pareiškė prieštaravimą, šiame sprendime turi nurodyti tą kitą valstybę narę ir konkretų šiuo prieštaravimu grindžiamą atsisakymo pagrindą, prireikus kartu išdėstydamą šio prieštaravimo priežastį esmę.

¹ Viza vykti tranzitu per valstybių narių teritoriją arba numatomam buvimui joje, neviršijančiam trijų mėnesių per šešių mėnesių laikotarpį. Valstybė narė išduoda šią vizą pagal 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 810/2009, nustatantį Bendrijos vizų kodeksą (OL L 243, 2009, p. 1), iš dalies pakeistą 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 610/2013 (OL L 182, 2013, p. 1) (toliau – Vizų kodeksas).

² Forma, pateikta Vizų kodekso VI priede ir nurodyta šio kodekso 32 straipsnio 2 dalyje.

³ Vizų kodekso 32 straipsnio 1 dalies a punkto vi papunktyje numatytas atsisakymo pagrindas.

⁴ Vizų kodekso 22 straipsnyje numatyta išankstinio konsultavimosi procedūra.

⁵ Vizų kodekso 32 straipsnio 3 dalyje numatytas skundas

Teisingumo Teismas pažymėjo, kad skundo dėl sprendimo atsisakyti išduoti vizą požymiai turi būti nustatyti atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį, kuriuo garantuojama teisė į veiksmingą teisinę gynybą. Pagal šį straipsnį suinteresuotasis asmuo turi galėti sužinoti dėl jo priimto sprendimo motyvus arba perskaitęs patį sprendimą, arba jo prašymu pranešus jam šiuos motyvus. Be to, Teisingumo Teismas nurodė, kad net jei priežastys, atitinkančios šeštąją standartinės formos langelį, yra iš anksto nustatytos, kompetentinga nacionalinė valdžios institucija turi nurodyti reikiamą informaciją skirsnyje „Pastabos“. Be to, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad yra nauja standartinė forma, kurioje įvairūs galimi atsisakymo pagrindai, anksčiau nurodyti nediferencijuoti, nuo šiol yra atskirti⁶.

Antra, Teisingumo Teismas nusprendė, kad valstybės narės, kuri priėmė sprendimą atsisakyti išduoti vizą dėl kitos valstybės narės pareikšto prieštaravimo, teismai negali nagrinėti šio prieštaravimo teisėtumo iš esmės. Būtent dėl to sprendimą atsisakyti išduoti vizą priėmusi valstybė narė šiame sprendime taip pat turi nurodyti valdžios instituciją, į kurią gali kreiptis prašymą pateikęs asmuo, kad sužinotų šiuo tikslu galimas teisių gynimo priemonės prieštaravimą pareiškusioje valstybėje narėje.

Darydamas tokią išvadą Teisingumo Teismas pirmiausia pažymėjo, kad valstybės narės, kuri priėmė sprendimą atsisakyti išduoti vizą, teismų atliekamos teisminės kontrolės tikslas – išnagrinėti šio sprendimo teisėtumą. Vis dėlto, nagrinėdamos prašymus išduoti vizą, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos turi plačią diskreciją, kiek tai susiję su Vizų kodekse numatytų atsisakymo pagrindų taikymo sąlygomis ir reikšmingų faktinių aplinkybių vertinimu. Todėl atliekant šios diskrecijos teisminę kontrolę turi būti patikrinta tik tai, ar ginčijamas sprendimas grindžiamas pakankamai svariais faktais, ir įsitikinta, kad jame nepadaryta akivaizdžios klaidos. Jei atsisakymas išduoti vizą pateisinamas tuo, kad kita valstybė narė paprieštaravo jos išdavimui, šie teismai turi turėti galimybę įsitikinti, kad buvo iš tikrųjų taikyta Vizų kodekse numatyta išankstinio konsultavimosi su kitomis valstybėmis narėmis procedūra, ypač patikrinti, ar prašymą pateikęs asmuo buvo teisingai identifiкуotas kaip nurodytas atitinkamame prieštaravime. Be to, šie teismai turi galėti patikrinti, ar laikytasi procedūrinių garantijų, kaip antai pareigos motyvuoti. Tačiau kitos valstybės narės pareikšto prieštaravimo pagrįstumo kontrolę turi atlikti tos kitos valstybės narės nacionaliniai teismai.

PASTABA: Prašyme priimti prejudicinį sprendimą valstybių narių teismai, nagrinėdami juose iškeltą bylą, gali pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁶ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1155, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 188, 2019, p. 25), III priedas.